



**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIS-2552/10 S

Název kontrolované osoby: Střední odborné učiliště, Čáslav, Žižkovo nám. 75

Sídlo: Žižkovo nám. 75, 286 80 Čáslav

IČO: 00069515

Identifikátor: 600 007 201

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: Ing. Irenou Androvou, ředitelkou školy

Zřizovatel: Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Místo inspekční činnosti: Žižkovo nám. 75, 286 80 Čáslav

Termín inspekční činnosti: 5. – 7. leden 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení jejich postupného naplňování, souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Vzdělávací nabídka školy

Střední odborné učiliště, Čáslav, Žižkovo nám. 75 (dále škola) sdružuje střední školu a školní jídelnu. Zaměřuje se především na výuku žáků pro potravinářství a zemědělství. V regionu je jedinou školou tohoto zaměření. Celková povolená kapacita školy 414 žáků je za poslední tři roky využívána na 74 %, počet žáků je v posledních letech vyvážený.

Zásadní změna od inspekce v roce 2006 byla zaznamenána ve vedení školy. Nová ředitelka podpořila pozitivní přeměny ve škole a rozšířila její dlouhodobé zaměření. Klima školy se zlepšilo a přineslo otevřenou spolupráci.

Ve školním roce 2010/2011 probíhá v denní formě studia vzdělávání podle školních vzdělávacích programů (dále ŠVP) v osmi učebních oborech (*Opravářské práce, Stravovací a ubytovací služby, Zahradnické práce – kategorie E, Kuchař – číšník, Cukrář, Řezník – uzenář, Opravář zemědělských strojů, Prodavač – kategorie H*) a *nástavbovém oboru Podnikání*. Škola vyučuje i sedm dobíhajících učebních oborů (*Kuchařské práce, Zahradnické práce, Cukrář – výroba, Kuchař – číšník pro pohostinství, Řezník – uzenář – výroba, Opravář zemědělských strojů, Opravářské práce*). Stabilní zájem je o obory *Kuchař – číšník, Cukrář a Kuchařské práce*. Od minulé inspekční činnosti došlo k útlumu oboru vzdělání *Zemědělec, hospodyňka* a k poklesu žáků oborů *Řezník - uzenář*.

Vzdělávací nabídka oborů je vedením školy upravována na základě zjištěných změn a potřeb v regionu. Přínosem, dle sdělení ředitelky školy, jsou finančně podporované obory z rozpočtu Středočeského kraje (*Klempíř, Opravářské práce, Řezník – uzenář a Zahradnické práce*). Ve školním roce 2009/2010 byl škole povolen obor *Prodavač* a od školního roku 2011/2012 obor *Zahradník*. Pro absolventy tříletých oborů byl v letošním školním roce otevřen obor *Podnikání*. Vše bylo prováděno v souladu s dlouhodobými záměry zřizovatele, strategickými záměry školy a příkladně byl přítom brán zřetel na efektivitu využívání podmínek školy. Vývoj naplněnosti a využití vzdělávací nabídky školy je zpracován ve dvou dokumentech školy – „Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2009/2010“ a „Dlouhodobém záměru školy na období 2010 – 2012“.

Vzdělávací nabídka školy je prezentována jasným a veřejnosti dostupným způsobem. Pro školní rok 2010/2011 se konala tři kola přijímacího řízení, která proběhla v souladu s platnými předpisy. Hlavním kritériem byl prospěch z osmého ročníku a prvního pololetí devátého ročníku základní školy. Zachován byl rovný přístup při přijímání ke vzdělání, tj. nebyly zjištěny případy sociálních, zdravotních či bezpečnostních bariér.

Vykazované počty žáků k 30. září 2010 odpovídaly skutečným počtům v třídních knihách a školní matrice. V průběhu školního roku 2010/2011 bylo do denní formy vzdělávání přijato 28 žáků. Jednalo se o přestup z jiné střední školy, jejich zařazení do kolektivu proběhlo bez problémů. Organizace vzdělávání, vzhledem k postupně zaváděným novým školním vzdělávacím programům (dále ŠVP) do praxe, je vedením školy zvládána dobře. Teoretické i praktické vyučování probíhá dle školních učebních plánů, které odpovídají rámcovým vzdělávacím programům (dále RVP) a platným dobíhajícím učebním dokumentům jak v oblasti počtu hodin, tak skladbě předmětů. Žáci vykonávají odbornou praxi na pracovištích školy a v oboru řezník na smluvním pracovišti. Struktura výukového dne je v souladu s právními předpisy, tj. začátek a konec výuky, počet hodin ve vyučovacím dni, délky i rozvržení přestávek, dále počty žáků ve skupinách a třídách.

Výuku ve škole zajišťuje 43 učitelů. Jejich činnost řídí na základě organizačního řádu ředitelka školy a dva její zástupci pro teoretické a praktické vyučování. Další pedagogičtí pracovníci, kteří se spolupodílí na řízení, jsou především vedoucí učitel odborného výcviku, dva vedoucí předmětových komisí, metodik prevence, výchovný poradce a třídní učitelé. Kompetence pro jednotlivé funkce jsou stanoveny a rozděleny tak, že řízení školy je funkční a umožňuje naplňovat cíle vzdělávacích oborů. Podrobně a pečlivě stanovená koncepce rozvoje školy předložená ředitelkou, která sleduje a zohledňuje profilaci školy, je reálná. Otázky strategie rozvoje jsou projednávány ve vedení školy a s vedoucím ekonomického úseku. Zapojení pedagogické rady do výše uvedeného systému vyplývá především ze zápisů z jednání na pravidelných poradách učitelů. Zde jsou probírány běžné otázky pro chod školy, strategii jejího rozvoje, dílčí ŠVP v rámci žakovských kompetencí,

atd. Tyto oblasti jsou rovněž řešeny v rámci předmětových komisí, na poradách úseku učitelů teoretického vyučování či v rámci skupin učitelů zajišťující praktickou výuku. Veškeré činnosti vedení školy, koordinátorů jednotlivých oblastí a pedagogických pracovníků jsou sladěny, cíle i strategické kroky se smysluplně a efektivně doplňují.

Vztahy s partnery přinášejí škole nezávislé pohledy na způsob a průběh vyučování, informace o pracovním uplatnění a možnost provádění odborné praxe. Standardní spolupráci má škola se zřizovatelem školy, Městem Čáslav, úřadem práce, agrární komorou, Ministerstvem zemědělství ČR, Muzeem Čáslav a podnikatelskými subjekty v okolí.

Ředitelka školy se dvakrát ročně účastní jednání školské rady, která naplňuje své zákonné povinnosti. Zde předává informace o průběhu vzdělávání a projednává výroční zprávu, koncepční záměry rozvoje školy a její ekonomickou situaci.

Spolupráce se zákonnými zástupci probíhá v průběhu roku především na informativní úrovni. Výsledky vzdělávání získávají ze žákovských knížek, na třídních schůzkách a při individuálních návštěvách školy. Ve vztahu ke škole jsou však málo agilní.

Škola každoročně pořádá odborné výměnné praxe žáků se SOU ve slovenském Pribeniku, což pozitivně ovlivňuje odbornou, jazykovou i kulturní spolupráci mezi oběma školami. Pozitivem pro školu i pro žáky je navázaná spolupráce se třemi školami stejného odborného zaměření v rámci projektu *Cesta k modernímu vzdělávání*. Jedná se o výměnu zkušeností mezi školami, seznámení s prostředím a soutěživost mezi žáky zejména ve vztahu k odbornému výcviku.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Úspěšnosti žáků je věnována velká pozornost na čtvrtletní pedagogické radě, poradách učitelů a schůzkách předmětových komisí. Ve školním roce 2009/2010 bylo zadání závěrečné zkoušky u oborů vzdělání *Kuchař-číšník pro pohostinství*, *Cukrář – výroba* a částečně v oboru *Opravitel zemědělských strojů* podle systémového projektu *Kvalita 1- Nová závěrečná zkouška*. Interní testování škola provádí po nástupu žáků do prvního ročníku v předmětech český a cizí jazyk a obecný předpoklad. Výsledky slouží učitelům jako podklad pro další práci se žáky. Úroveň činnosti školy byla také sledována prostřednictvím dotazníkového šetření *Vnitřní evaluace školy metodou Barvy života* se zaměřením na klima školy. Z výsledků tohoto šetření vyplynulo, že silnou stránkou školy je celkové klima, ale je nutné se zaměřit na vztahy mezi žáky. Škola tento problém řeší pořádáním mimoškolních akcí, exkurzí a výletů.

Zapojení žáků do soutěží (odborných, vědomostních, sportovních) je vhodnou motivací pro dosahování lepších studijních výsledků. Škola pravidelně pořádá výchovné akce zaměřené na multikulturní, environmentální výchovu a ochranu životního prostředí, které vhodně doplňují všeobecně vzdělávací předměty. Z pohledu statistických údajů, zaznamenávajících průměrný prospěch žáků v jednotlivých oborech vzdělání lze konstatovat, že za poslední dva školní roky se tento stav výrazně nemění. Celkový průměr známek vyučovaných předmětů u všech žáků byl 2,6. Z celkového počtu jich dosahuje prospěchu s vyznamenáním průměrně jedenáct. Nejslabší místo v jejich výsledcích jsou předměty cizí jazyky, český jazyk a matematika. Závěrečnou zkoušku v jarním termínu mělo oprávnění vykonat 71 žáků, z nichž čtyři neprospěli. Ve školním roce 2009/2010 převažovala kázeňská opatření nad pochvalami. Dle údajů úřadu práce je mezi absolventy školy přibližně třetinová nezaměstnanost, která vyplývá z jejich nízké snahy získat zaměstnání. Někteří žáci pokračují dále v nástavbovém studiu.

V hospitovaných hodinách pedagogičtí pracovníci využívali zejména frontální formu výuky. Činnostní výuka ve skupinách a individuální práce žáků byly realizovány zejména

u oborů kategorie E, stejně tak i diferencované přístupy dle úrovně jednotlivých žáků či skupin. Nejčastější metodou výuky byl problémový výklad, který vyučujícím poskytoval účinnou zpětnou vazbu. Většina učitelů se snažila u žáků rozvíjet nejen logické myšlenkové postupy, ale i abstraktní představivost a kritické myšlení. Žáci projevovali přiměřenou aktivitu a dobře spolupracovali s vyučujícími.

Ve shlédnutých hodinách odborného výcviku pracovali žáci samostatně, jejich kroky byly usměrňovány učiteli, kteří vynikali odbornou profesionalitou. Žáci byli motivováni tím, že viděli výsledky své práce při zhotovování a dokončení výrobků, využívali vědomosti z teoretické výuky a úspěšně je aplikovali do praxe.

Žákům s riziky neúspěšnosti je zajištěna včasná podpora spoluprací mezi třídními učiteli, výchovnou poradkyní a metodičkou prevence sociálně patologických jevů. Škola v tomto školním roce eviduje 62 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Výchovná poradkyně poskytuje ostatním vyučujícím metodickou pomoc, jak s těmito žáky pracovat. Účelně koordinuje spolupráci vyučujících, rodičů a školských poradenských zařízení při řešení problémů v oblasti vzdělávání, výchovy a kariérního poradenství.

Preventivní program nabízí žákům celou řadu výchovných, vzdělávacích a jiných aktivit, které vedou k potlačení rizikového chování. Z dotazníkového šetření uskutečněného společností Prostor Kolín vyplývá, že atmosféra ve škole je příznivá.

Ve škole je zajištěno bezpečné prostředí pro vzdělávání žáků a jejich zdravý sociální i fyzický vývoj. Vedení školy se daří naplňovat svoji preventivní strategii zvláště v oblasti omezení rizik vzniku školních úrazů a užívání návykových látek, v uplynulém školním roce nebyl zaznamenán případ jejich zneužití.

Se základními pravidly bezpečného chování ve škole jsou žáci seznámeni a následně proškoleni na začátku každého školního roku a ještě před zahájením školních akcí, což je doloženo prezenčními listinami. Žáci jsou rovněž pravidelně proškoleni v rámci odborného výcviku. Školní řád je žákům během roku přístupný na chodbě školy. Jejich chování je pravidelně vyhodnocováno v rámci jednání pedagogické rady a v případě potřeby jsou přijímána řešení. Zjištěný počet úrazů má setrvalou tendenci, v posledních třech letech jich bylo registrováno 5 – 5 – 8.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávací obory odpovídají zápisu školy do rejstříku škol a školských zařízení a jsou již druhým rokem vyučovány podle platných ŠVP. Škola řádně plní učební plány schválených ŠVP v souladu se školským zákonem a RVP. V rámci inspekční činnosti byly ŠVP podrobeny srovnávací analýze s RVP. Po formálních úpravách těchto stěžejních učebních dokumentů a doplnění např. charakteristiky a formy závěrečných zkoušek, shody názvu předmětů s učebním plánem, materiálního a personálního zajištění, poznámek k učebnímu plánu v průběhu inspekce jsou všechny ŠVP v souladu s příslušnými RVP a odpovídají zásadám RVP pro odborné vzdělávání a podmínkám školy ve všech oblastech. Ředitelka školy využila disponibilní hodiny především k posílení hodinové dotace odborných předmětů.

Teoretické vyučování probíhá ve 13 učebnách, z toho je jedna počítačová a jedna multimediální. Shromáždění žáků a hromadné akce se pořádají v aule školy. Praktická výuka se uskutečňuje v 18 dobře vybavených dílnách odborného výcviku (např. pracoviště cukrářů, kuchařů, řezníků, vazačská dílna atd.).

Ve sledovaném období posledních tří let škola plánovitě modernizovala své prostory pro výuku a zajišťovala obměnu vybavení. Vybudovala multimediální učebnu s interaktivní

tabulí, zmodernizovala školní počítačovou síť (umožňující připojení počítačů ve všech učebnách a kabinetech k internetu) a zakoupila několik datových projektorů a program Smile pro tvorbu ŠVP.

Výuka předmětu tělesná výchova probíhá v sokolovně TJ Sokol Čáslav a na atletickém stadionu Vodranty. Stravování žáků a pracovníků školy je zajištěno ve školní jídelně s kapacitou 420 jídel, ubytování v domově mládeže blízké střední školy. V době volna a přestávek je v budově školy k dispozici žákovská restaurace, jídelní a nápojové automaty.

Ve sledovaném období 2007 – 2010 škola na základě svých finančních podmínek vytvářela předpoklady pro naplňování ŠVP. Finanční prostředky přidělené v tomto období ze státního rozpočtu a šest rozvojových projektů MŠMT byly použity efektivně, hospodárně a v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Vedení školy se snaží získávat další finanční prostředky prostřednictvím projektů a grantů. Škola je zapojena ve spolupráci se SOŠ a SOU Horky, SOU Vlašim, ISS, OU a U Jesenice do projektu *Cesta k modernímu vzdělávání*. Projekt *Modernizace škol zřizovaných Středočeským krajem*, byl podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP.

Ředitelka školy pravidelně vyhodnocuje personální rizika a podporuje profesní rozvoj pedagogických pracovníků. Věkový průměr učitelů se v posledních třech letech pohybuje kolem 49 let. Odborná kvalifikovanost vyučujících umožňuje plnění cílů vzdělávacích programů. Z celkového počtu 43 pedagogických pracovníků jich 33 splňuje podmínky odborné kvalifikace. V letošním školním roce nastoupil do školy jeden učitel, kvalifikaci si prohlubuje studiem na vysoké škole 11 pedagogů.

Týdenní skladba přímé pedagogické činnosti a využití pracovní doby je v souladu s platnými předpisy.

Ředitelka školy splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon funkce. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) je v souladu s podporou realizace ŠVP a zjištěními ve Vlastním hodnocení a Dlouhodobém záměru školy. Profesní růst pedagogických pracovníků zahrnuje doplňování, rozšiřování a prohlubování odborné kvalifikace pedagogů (např. studium k tvorbě ŠVP, příprava nové maturity, využití ICT techniky, jazykové vzdělávání, školský management, oblast sociálně patologických jevů, environmentální vzdělávání). Z celkového počtu pedagogických pracovníků absolvovalo školení a složilo test základních ICT znalostí 77,5 %, Školení poučených uživatelů P0 získalo 12,5 % pracovníků a certifikát o započtení volitelného modulu Školení poučených uživatelů PV - Tabulkové kalkulátory získalo 2,5 % pedagogických pracovníků. Školení P (všechny tři moduly) pokročilých uživatelů získalo 30 % pracovníků. Personální podmínky umožňují zajistit výuku na potřebné úrovni.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost organizace je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Aktuální stav vzdělávací nabídky školy včetně její organizace a řízení vystihuje potřeby regionu, je v souladu se záměry zřizovatele a vhodně reaguje na potřeby klientů, partnerů a rodičovské veřejnosti. Realizované vzdělávací programy jsou v souladu se zásadami a cíli platného školského zákona. Řízení školy je příkladem dobré praxe vzhledem k efektivní propojenosti realizované koncepce, zaměření školy a naplňování dílčích plánů jednotlivých oblastí. Personální i materiální podmínky jsou na požadované úrovni. Škola umožňuje žákům rovný přístup ke vzdělávání jak při přijímání, v průběhu, tak i při ukončování studia. Školní poradenství, zajištění prevence a bezpečnosti při vzdělávání jsou funkční. Systém hodnocení a kontroly napomáhá naplňovat strategii školy a plnit stanovené cíle i přes stále náročnější ekonomické podmínky (úsporná opatření, snižující se státní příspěvek i od zřizovatele). Škola systematicky rozvíjí osobnost žáků a na nadprůměrné úrovni pečuje o žáky se SPV. Úspěšnost a výsledky žáků mají požadovanou úroveň. Zdroje financování, s nimiž škola v hodnoceném období disponovala, umožnily vytvořit podmínky k realizaci školních vzdělávacích programů.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Mgr. Dana Sedláčková, tř. Václava Klementa, 293 01 Mladá Boleslav.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v České školní inspekci, Středočeského inspektorátu, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Dana Sedláčková, školní inspektorka

Sedláčková, v. r.

Ing. Jan Kejklíček, školní inspektor

Kejklíček, v. r.

Mgr. Zdeňka Čiháková, školní inspektorka

Čiháková, v. r.

Ing., Bc. Petra Kremlová, školní inspektorka

Kremlová, v. r.

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

Nulíčková, v. r.

V Mladé Boleslavi dne 12. ledna 2011

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Ing. Irena Andrová

Andrová, v. r.

V Čáslavi dne 21. ledna 2011

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina Středního odborného učiliště, Čáslav, Žižkovo nám. 75 s dodatky, vydal Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 01 Praha 5, čj. OŠMS/5951/2001, ze dne 30. listopadu 2009
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 7660/2010-21, ze dne 22. března 2010 s účinností od 22. září 2010
3. Výpis správního řízení, čj. 5582/2010-21, ze dne 1. března 2010
4. Výkazy o střední škole S 8-01 podle stavu k 30. září 2007, 2008 a 2009
5. Výkaz o střední škole M 8 podle stavu k 30. září 2010
6. Školní vzdělávací programy oborů vzdělání platné ke dni 7. ledna 2011: *Opravářské práce, Stravovací a ubytovací služby, Kuchař – číšník, Cukrář, Řezník – uzenář, Prodavač, Opravář zemědělských strojů, Podnikání*
7. Učební dokumenty dobíhajících oborů: *Kuchařské práce, Cukrář – výroba, Kuchař – číšník pro pohostinství, Řezník – uzenář – výroba, Zahradnické práce, Opravář zemědělských strojů, Opravářské práce*
8. Dlouhodobý záměr školy na období 2010 – 2012 ze dne 21. října 2010
9. Kniha zápisů z pedagogické rady vedené od 20. listopadu 2002 do doby konání inspekční činnosti
10. Jmenování ředitelky školy do funkce, čj. 028288/2010/KUSK, ze dne 17. února 2009 s účinností od 1. března 2009, vydal Středočeský kraj
11. Školní řád, platnost od 1. září 2010, čj. SOU-Ča/
12. Přijímací řízení 2010/2011
13. Inspekční zpráva ze dne 28. března 2006, čj. ČŠI 290/06-02
14. Výroční zprávy o činnosti školy, školní roky 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010
15. Celoroční plán, školní rok 2010/2011
16. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školní rok 2010/2011 ze dne 1. září 2010
17. Personální dokumentace
18. Výsledky Vnitřní evaluace školy metodou Barvy života
19. Statistický přehled o klasifikaci za školní roky 2008/2009, 2009/2010
20. SOCIALIA 2006 Sborník příspěvků z X. ročníku konference s mezinárodní účastí – „Problémy v životě současné mládeže“
21. Minimální preventivní program 2010/2011
22. Krizový plán 2010/2011
23. Plán na šikanu 2010/2011
24. Dokumentace k BOZP a PO

Příloha

25. Čtvrtletní výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí roku 2007, 2008, 2009 a 2010
26. Závazné ukazatele rozpočtu NIV za rok 2007, 2008, 2009 a 2010
27. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2007, 2008 a 2009
28. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. prosinci 2009
29. Hlavní účetní kniha za rok 2009 a 2010

Zpracovala

Mgr. Dana Sedláčková, školní inspektorka

Sedláčková, v. r.

V Mladé Boleslavi dne 27. prosince 2010

Převzal

Ing. Irena Andrová, ředitelka školy

Andrová, v. r.

V Čáslavi dne 21. ledna 2011